

A számok kialakulása

A számolás gyakorlatilag egyidős az emberiség történetével. A folyamat az egész számok kialakulásával kezdődött. Az ősember számára még csak az egy és a sok létezett. Később finomodott, az egy, a kettő, és a sok lett használatos. Innentől már nem volt megállás. A sok fogalmát pontosítani kellett, ahogy az emberek kezdtek nagyobb létszámban együtt élni. Kezdetből fogva eszközöket próbáltak meg alkalmazni e bonyolult tevékenység segítésére. A megoldás talán úgy született meg, hogy az egyikük vadászaton lecsapott egy állatra, és annak szarva nyomot hagyott a bunkóján. Ekkor jöhetett az ötlet. minden elejtett vad esetén csináljunk egy rovást a bunkó szárán, így lehet tudni, ki hány darabot ejtett el, elég-e már. Az asszonyok sem lehettek restek. Az élelem gyűjtögetését, a télre való felkészülést számon kellett tartani, hogy miből van már elég, miből kell még keresgélni. A hosszú téli estéken aztán a barlang falára felrajzolták a nyár emlékeit, és oda is átírták a bunkó szárára felrótt, és így megőrzött értékeket.

A vonáskészítés mellett az apró kövek, kavicsok is hamar bevonultak az eszközök közé. Az állattartás kialakulásával nyomon kellett követni a szaporulatot, figyelni a nyáj méretét. A megoldás egyszerű volt: a karám kapujában állva annyi kavicsot dobtak egy edénybe, ahány állat kiment rajta. Amikor a nyáj visszatért, a kapun áthaladó minden állatnál kivettek egy kavicsot. Ha a kavics fogyott el hamarabb, akkor nőtt a nyáj, ha az állat, akkor vagy elkóborolt, vagy sokat ettek meg a pásztorok, vagy a ragadozók áldozatává vált.

Számolás csomókkal

A nagyobb számok kövekkel, vonásokkal való kezelése már nehézkes. Ki kellett találni egy olyan módszert, amellyel tömörebben lehet jelezni a számokat.

A megoldás szó szerint kézenfekvő volt. Használjuk a kezünket! Hamar felfigyeltek arra, hogy majd mindenkinek azonos számú ujj van a kezén. Ha megállapodunk abban, hogy az egy kézen lévő ujjak számával megegyező számú kavics helyett mondjuk egy csomót kötünk egy bőrcsíkra, akkor már tömörebben tudunk rögzíteni. Sőt! Mivel két kezünk van, két kéznyi kavics helyett legyen egy csomó! És lám-lám! Már is kitaláltuk a tízes számrendszert!